

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

METODICKÝ LIST č. 1

CZ.1.07/1.2.37/01.0003

Uplatňování nových forem a metod práce při vzdělávání dětí a žáků se středně těžkým, těžkým a kombinovaným postižením a autismem v základní škole speciální.

Škola:	ZŠ speciální a Praktická škola Černovice
Jméno autora:	Mgr. Hůlková Jana, Hromadníková Martina
Název metodiky:	<i>„Pracovní aktivity žáků s SVP v keramické dílně“</i>
Cílová skupina:	Žáci ZŠ speciální a PrŠ Černovice
Klíčová aktivita:	KA02 – začlenění a ověření alternativních a podpůrných výchovně vzdělávacích metod do vzdělávání žáků s SVP
Téma:	

Metodický list č. 1 / anotace

Název: **MISTIČKA**

Cíl: modelování kuliček

Pomůcky a použitý materiál:

1. pracovní podložka – bavlněný hadr
2. hlína
3. nádoba s vodou a houbičkou
4. noviny
5. forma – např. kelímek od jogurtu, nanukového dortu apod.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Doba přípravy: 20 – 25 minut

Stupeň náročnosti:

1 – jednoduché

2 – středně těžké

3 – náročné

Pracovní postup:

1. krok: Pro snadné vyklopení, vyjmutí vyrobené mističky nejdříve natraháme pruhy novinového papíru, kterými vyložíme připravenou formu.

2. krok: Z připravené hlíny uštipujeme kousky, z kterých následovně modelujeme požadované kuličky. Velikost modelovaných kuliček závisí na individuálních možnostech každého žáka.

3. krok: Dále připravené kuličky vkládáme do připravené formy, kde je mírným tlakem přitlačíme ke stěnám.

4. krok: Po naplnění formy lze vnitřní část mističky uhladit navlhčenou houbičkou.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

 5. krok: Po zavadnutí hlíny vyjmeme mističku z formy a ponecháme ji zaschnout k přežahu.

 6. krok: Úprava povrchu: mistička po přežahu přetřena burelem a vymyta houbičkou.

Poznámky:

Pro terapeutické účinky práce s keramickou hlínou – rozvoj hmatového vnímání – doporučena šamotová hlína s ostřivem.

Vytvářet kuličky jde rovněž náročnějším způsobem určeným zručnějším žákům: uštípnutí většího kusu hlíny – vymodelování hada – krájení nožem na kousky – následné modelování kuliček z nakrájených kousků.

Pro barevné provedení mističky je možno:

- **po zaschnutí hlíny:** použití engob – přežah – transparentní glazura – ostrý výpal
- **po přežahu:** glazurní barvy

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

HODNOTÍCÍ ARCH

CZ.1.07/1.2.37/01.0003

Název školy	Základní škola speciální a Praktická škola Černovice
Číslo projektu	CZ.1.07/1.2.37/01.0003
Klíčová aktivita	KA02 – začlenění a ověření alternativních a podpůrných výchovně vzdělávacích metod do vzdělávání žáků s SVP
„Pracovní aktivity žáků s SVP v keramické dílně“	Metodický list č. 1 – „MISTIČKA“

Datum	Třída	Hodnocení, návrhy, nápady, připomínky, inovace	Jméno vyučujícího	Podpis
16.1.2013	IV.	<i>Pavel</i> – Všechny potřebné pomůcky si připravil s pomocí. Po předvedení si samostatně natrhal novinový papír na pruhy a jimi vyložil připravenou formu tak, aby se dala lépe vyklápět. Z připravené hlíny samostatně uštipoval kousky, nutno korigovat jejich velikost. Kuličky neuváležel, bylo nutno vést jeho ruce a pracovat společně. Připravené kuličky se snažil vkládat do připravené formy, ke stěnám nepřitlačil, bylo nutno vést ruku a eliminovat velký přítlak palce. Po naplnění formy vnitřní část mističky s pomocí uhladil navlhčenou houbičkou, tato činnost se mu líbila. Po zavadnutí hlíny mističku s pomocí vyklopil, na vyzvání odnesl na určené místo k zaschnutí. Po celou činnost bylo potřeba Pavla neustále pobízet, povzbuzovat, zkoumal své ruce po „umazání“ se hlínou, hlínu očichával, olizoval i tajně ochutnával. Úkol byl pro Pavla náročný.	MEDKOVÁ	
17.1.2013	IV.	<i>Honza</i> - Všechny potřebné pomůcky si připravil s pomocí. S vedením rukou natrhal novinový papír na pruhy a jimi vyložil připravenou formu tak, aby se	MEDKOVÁ	

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

		<p>dala lépe vykláčet. Z připravené hlíny samostatně uštipoval kousky, nutno korigovat jejich velikost. Kuličky neuváležel, byly to spíše válečky, nedokázal rukama provést kruhový pohyb, bylo to spíše „tření“. Připravené válečky se snažil vkládat do připravené formy, po ukázání několik válečků palcem vtlačil správně samostatně, většinou však s pomocí. Po naplnění formy vnitřní část mističky s pomocí uhladil navlhčenou houbičkou, nabádán k opatrnosti. Po zavaznutí hlíny mističku s pomocí vyklopil, na vyzvání odnesl na určené místo k zaschnutí. Tato činnost byla pro Honzu zvolena pro podporu hmatového vnímání, pro cvičení jemné motoriky. Po celou dobu se snažil, byl klidný a u činnosti vydržel až do konce. Tento úkol byl pro Honzu náročný.</p>		
18.1.2013	VII.	<p>Jára – práci s hlínou procvičujeme celou dosavadní školní docházku. Pracoval s mírnou pomocí, nejdříve vyváležel z hlíny váleček, pak jsme jej společně nakrájeli na kousky. Z nich hnětl nepravidelné kuličky, které pak vtlačoval do formy tvaru misky. Po vyplnění formy přetřel hlínu navlhčenou houbičkou. Jára si procvičil obratnost prstů, koordinaci obou rukou a činnost pro něho byla jednoznačně přínosná.</p> <p>Michal – s hlínou pracuje již řadu let, je ale dosti pasivní a vyžaduje výraznější dopomoc. Sám neudělá nic. Vyváleli jsme společně váleček z hlíny, nakrájeli na kousky a opět s pomocí hnětli kuličky. Ty jsme následně vtlačovali do připravené formy a nakonec přetřeli vlhkou houbičkou. Důležitým přínosem bylo procvičení koordinace rukou, obratnost prstů.</p>	Fiala	Fiala
18.1.2013	VIII.	<p>Tibor – připravenou misku si samostatně vyplnil papírem, který natrhal na proužky pro snadné vyklopení, uštipování hlíny zvládá samostatně, kuličku vyvaluje s mírnou dopomocí, tvoří kuličku větších rozměrů a samostatně vymačkává do misky. Při modelování rozvíjí hmatové vnímání obou rukou, při práci se musí pobízet k činnosti, ale s mírnou podporou úkol zvládl, byl pro něho středně těžký.</p> <p>Veronika – Veruna s hlínou nepracuje v keramické dílně, pouze procvičujeme</p>	Lhotová	

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

		<p>práci s plastelínou. V dílně byla lítostivá, spolupracovala pouze při trhání papíru a chvilkově spolupracovala při uštipování hlíny, ostatní úkony prováděla s přímým vedením, úkol byl pro ni obtížný, protože pracuje pouze pravou rukou. Na podporu hmatového vnímání budeme postupně zařazovat do výuky práci s hlínou a využívat její terapeutické účinky.</p>		
18.1.2013	V.	<p>Ondra - spolupracoval při přípravě pomůcek a materiálu na pokyn si donesl sám. Samostatně natrhal proužky novinového papíru, ale při vkládání do formy potřeboval dopomoc. Z připravené hlíny uštipoval samostatně malé kousky, tvořil kuličky. Celou mističku vytvořil s mírnou dopomocí z malých kuliček, které vkládal do misky a zatlačením a máznutím připevňoval k sobě. Po vyplnění celé mističky jsme společnou prací vymazali mističku namočenou houbou, to se Ondrovi docela líbilo. S drobnou dopomocí pak vyklopil mističku a odstranil zbytky novin, odnesl samostatně mističku na stanovené místo. Úkol byl pro něj středně těžký.</p> <p>Denisa – s dopomocí pokládala podávané pomůcky a potřebný materiál na pracovní stůl. S fyzickým vedením ruky natrhala proužky novinového papíru, které vložila do misky též s pomocí. Při jednotlivých krocích vytváření misky potřebovala po celou dobu a ve všech jednotlivých úkonech přímou fyzickou dopomoc – jak při uštipování kousků hlíny, vkládání do formy a připevňování jednotlivých kousků k sobě, tak i při práci s navlhčenou houbičkou při uhlazení vnitřní části mističky. Pracovala oběma rukama, činnost jí byla lhostejná, pracovala s nezájmem. Úkol byl pro ni těžký.</p>	Poláková	
18.1.2013	II.	<p>Tomáš - s dopomocí vystlal mističku natrhaným novinovým papírem. Z připravené hlíny si uždíboval kousky, z kterých pak modeloval kuličky, vytvářel spíše kuličky větších rozměrů- neustálé připomínání aby tvořil kuličky menších rozměrů vhodné do formy. Poté co si připravil kuličky, začal jimi od středu vymačkávat formičku, za dopomoci vymačkal celou mističku. Při práci se velmi snažil.</p>	Bletterbauerová	

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

	<p>Julča - si připravila pomůcky, které potřebovala k vytvoření mističky. Novinovým papírem si vystlala formu, nutná kontrola nad správností vkládání. Z hlíny začala modelovat velké kuličky, nutné připomenutí aby jejich velikost přizpůsobila formičce a dělala je menší, hezky si je připravovala a dávala stranou. Poté co si připravila kuličky, začala jimi od středu vymačkávat formičku, za dopomoci slovního pokynu vymačkala celou mističku. Samostatně vyndala z formičky mističku a odebrala z ní novinový papír. Julie měla velkou radost z výsledku. Při práci byla povětšinou samostatná.</p> <p>Tomášek - u trhání novinového papíru na proužky je zbrklý, nutné přímé vedení. Z kusu hlíny uštípne malý kousek, z kterého místo kuličky vyválí hada, kuličky samostatně nezvládá, nutná slovní dopomoc i přímé vedení ale snaží se. Do mističky sice vkládá hady ale na libovolné místo, spíše se strefuje do středu na stále stejné místo. Úkol je pro Tomáše těžký ale i přes to ho práce s hlínou bavila a rozvíjela jeho hmotové vnímání.</p> <p>Matěj -si připravil pomůcky potřebné k vyrobení mističky. Samostatně si natrhal novinový papír na proužky a za dopomoci jimi vyložil formičku. Po předvedení dalšího kroku si uždiboval kousky hlíny a začal namísto kuliček vyvalovat z hlíny hady, které pak vkládal do mističky na jedno místo- na střed. Úkol byl pro Matěje těžký, nutná kontrola a dopomoc ačkoli při práci se velmi snažil a byl pozorný.</p> <p>Simona -pomáhala s přípravou pomůcek k pracovnímu místu. Samostatně po předvedení natrhala krásně dlouhé pruhy novinového papíru, které pak následně vkládala do formy. Simona začala z hlíny uždibovat miniaturní kousky, z kterých se posléze snažila dělat kuličky, které pak vkládala od středu hezky vedle sebe do formy. Po zavadnutí hlíny s dopomocí vyndala mističku a začala z ní odebírat novinové pruhy. Pro Simonu byl úkol jednoduchý, ačkoli je nutná kontrola a dopomoc.</p> <p>Tomáš - si samostatně připravil pomůcky nutné k vyrobení keramické mističky.</p>		
--	---	--	--

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

		<p>Po předvedení začal trhat novinový papír na malé kusy. Z kusu hlíny si uštípnul kousky, z kterých se pak snažil dělat kuličky, ty pak začal vkládat na střed, nutné upozornění že má vkládat kuličky po celé ploše mističky. Pro Tondu byl úkol jednoduchý, ačkoli byla nutná kontrola a slovní dopomoc.</p> <p>Kristýna - novinový papír netrhala na pruhy, ale škubala. Z kusu hlíny uštípně kousičky a ty na pokyn vkládá do formičky. Kuličky samostatně nezvládá, pouze s přímým vedením, nechá se vést. Pro Kristýnu byl úkol náročný ale i přes to ji práce s hlínou bavila a rozvíjela hmatové vnímání. Jelikož Kristýna nezvládá vytvarování kuliček z hlíny, bylo by pro ni vhodné dělat mističku jen z uštípnutých kousků.</p>		
21.1.2013	III.	<p>Láďa – podle slovních instrukcí si připravil pomůcky a materiál potřebné k vlastní činnosti. Samostatně natrhal proužky novinového papíru, které vkládal do formy pro snadnější vyklopení později zhotoveného výrobku. Z připravené hlíny uštípoval větší kusy a po předvedení vymodeloval válečky, které nožem krájel na kousky – tato činnost se mu velmi líbila, pracoval se zaujetím a s velkou chutí. Z nakrájených kousků se nepodařilo ani s dopomocí následné modelování kuliček, proto jsme vytvořené válečky stáčely do kruhů a spirál, vkládali do připravené formy a mírným tlakem přitlačili ke stěnám. Po předvedení pracoval téměř samostatně, pouze s mírnou dopomocí, dohledem. Po zaplnění formy s fyzickou pomocí uhladil vnitřní část mističky navlhčenou houbičkou. Činnost pečlivě sledoval, z hotového výrobku měl velkou radost. Po zavadnutí hlíny s dopomocí vyjmul mističku z formy. Pracovní místo si po práci uklidil.</p> <p>Nataša – seznámila jsem ji s pomůckami a materiálem, které budeme při práci potřebovat – pokládala je na pracovní podložku. S mírnou dopomocí natrhala proužky novinového papíru a vkládala do připravené formy. Než je do formy vložila, několikrát s nimi zatřepala, což ji rozesmálo a příjemně naladilo. Z připravené hlíny uštípovala malé kousky, ale modelování kuliček se jí</p>	Křížová	

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

	<p>nedařilo ani s přímou fyzickou pomocí. Proto jsme modelovali válečky, které se jí velmi dařily a činnost se jí líbila. Pracovala se zájmem a s chutí. Ze zhotovených válečků jsme vytvořili spirály a vkládali do připravené formy. Z uštipovaných kousků jsme spirály k sobě mírným tlakem připevnili a přitlačili ke stěnám formy. Navlhčenou houbičkou jsme vnitřní část mističky uhladili. S přímou fyzickou pomocí po zavaznutí hlíny vyjmula mističku z formy. Práce jí bavila, pracovala s nadšením.</p> <p>Jirka – spolupracoval při přípravě pomůcek a materiálu. Samostatně natrhal proužky novinového papíru, ale při vkládání do formy potřeboval fyzickou pomoc. Z připravené hlíny uštipoval malé kousky - nedařilo se mu ani tvoření kuliček, ani vymodelování válečků. Celou mističku vytvořil z uštipovaných kousků hlíny, které vkládal do misky a mírným tlakem připevňoval k sobě. Při práci se usmíval, hlínu mačkal v dlaních, pracoval oběma rukama. Činnost se mu líbila, byl soustředěný, práce s hlínou mu byla příjemná. Po naplnění formy jsme vnitřní část mističky uhladili navlhčenou houbičkou – s velkou radostí houbičku namáčel do nádoby s vodou. S přímou fyzickou pomocí po zavaznutí hlíny vyjmul mističku z formy a odstranil přilepený novinový papír. Vytvoření kuliček je pro Jirku velmi těžké. Ale pracoval s chutí a radostí, ze zhotoveného výrobku měl velkou radost.</p> <p>Roman – na pracovní plochu pokládal podávané pomůcky a materiál. S mírnou pomocí natrhal proužky novinového papíru, které vložil do misky též s pomocí. Práce s hlínou mu byla nepříjemná, nerad ji bere do rukou. Takže při vytvoření misky potřeboval po celou dobu a ve všech jednotlivých úkonech přímou fyzickou pomoc – jak při uštipování kousků hlíny, vkládání do formy a připevňování jednotlivých kousků k sobě, tak i při práci s navlhčenou houbičkou při uhlazení vnitřní části mističky. Roman pracoval s velkou nechutí, při práci byl nesoustředěný a práce ho nebavila. Úkol byl pro něj obtížný.</p> <p>Štefan – příprava pomůcek a materiálu s plnou pomocí, taktéž i při zhotovení</p>		
--	--	--	--

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

		celé rybičky. Samostatně neprovedl ani natrhání proužků novinového papíru. Snažil se ho pouze zmačkat. Mističku jsme vytvořili z uštipovaných kousků – tuto jedinou činnost prováděl samostatně, ale musel být slovně neustále k práci pobízen. Dále již nezvládl vkládání uštipovaných kousků do formy a připevňování k sobě, ani práci s navlhčenou houbičkou při uhlazení vnitřní části mističky. Pracoval s nechutí. Nezáměr o činnost. Úkol byl pro něho velmi obtížný.		

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

HODNOTÍCÍ ARCH - KROUŽKY

CZ.1.07/1.2.37/01.0003

Název školy	Základní škola speciální a Praktická škola Černovice
Číslo projektu	CZ.1.07/1.2.37/01.0003
Klíčová aktivita	KA02 – začlenění a ověření alternativních a podpůrných výchovně vzdělávacích metod do vzdělávání žáků s SVP
„Pracovní aktivity žáků s SVP v keramické dílně“	Metodický list č. 1 – „MISTIČKA“

Datm	Třída	Hodnocení, návrhy, nápady, připomínky, inovace	Jméno vyučujícího	Podpis
18.9.2012	II.	<i>JULIE</i> – Na pokyny učitele si Julie samostatně připraví pomůcky a materiál. Zvládne natrhat noviny na široké proužky a vyloží s nimi formu. Z připravené hlíny samostatně uštipuje kousky hlíny a vytváří kuličky, které palcem vtlačuje do formy. Po zavadnutí hlíny s pomocí učitele vyjme mističku a ponechá zaschnout k přežahu. Julie je velice šikovná, mističku zvládne vyrobit dle předlohy.	Hromadníková	
18.9.2012	II.	<i>SIMONA</i> – Simona s dopomocí učitele připravuje pomůcky a materiál. Pod stálým dohledem učitele a s asistencí trhá novinové proužky a vyloží formu. Z hlíny uštipuje kousky a s dopomocí vytváří kuličky, které také za dopomoci učitele vtlačuje do formy. Po zavadnutí samostatně nezvládne vyklopit mističku. Simona je velmi pomalá. Samostatně mističku nezvládne vyrobit. Stále musíme procvičovat jemnou motoriku prstů.	Hromadníková	
18.9.2012	IV.	<i>VOJTĚCH</i> – Vojta si samostatně připraví pomůcky i potřebný materiál. Natrhá novinové proužky a vyloží s nimi připravenou formu. Z hlíny uštipuje kousky a modeluje z nich kuličky, které vtlačuje do připravené formy. Po naplnění uhladí	Hromadníková	

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

		navlhčenou houbičkou vnitřní části mističky. Po zavadnutí samostatně vyjme mističku z formy a ponechá zaschnout k přežahu. Vojta rád pracuje samostatně, mističku zvládne vyrobit sám dle dané předlohy.		
25.9.2012	IV.	<i>ERNEST</i> – Ernest si pod dohledem učitele samostatně připraví pomůcky. Zvládne natrhat novinové proužky a vyložit s nimi připravenou formu. Z hlíny uštipuje malé kousky a snaží se vytvořit kuličku. Pod dohledem učitele vtlačuje palcem kuličky do formy. Po zavadnutí s pomocí vyklopí mističku a ponechá zaschnout k přežahu. Ernest pracuje velmi pomalým tempem. Mističku dokáže vyrobit pod dohledem a s asistencí učitele.	Hromadníková	
25.9.2012	IV.	<i>JAKUB</i> – Jakub na pokyn učitele zvládne připravit pomůcky i materiál. Samostatně natrhá noviny na proužky a vyloží připravenou formu. Z hlíny uštipuje kousky a modeluje kuličky, které vtlačuje do formy. Po naplnění formy uhladí vnitřní část mističky navlhčenou houbičkou. Po zavadnutí samostatně vyjme mističku z formy a ponechá zaschnout k přežahu. Jakub pracuje rád samostatně, mističku zvládne vyrobit dle dané předlohy.	Hromadníková	
25.9.2012	V.	<i>ALENA</i> – Alena pracuje dle pokynů učitele. Pod dohledem zvládne připravit pomůcky i materiál. Natrhat novinový papír na pruhy a vyložit formu zvládne samostatně. Pod dohledem učitele uštipuje kousky hlíny a modeluje kuličky, které vtlačuje do formy. Po zavadnutí samostatně vyjme mističku a ponechá zaschnout k přežahu. Alena pracuje velmi rychle, proto její práce musí být často kontrolována. Mističku zvládne vyrobit dle dané předlohy pod dohledem učitele.	Hromadníková	

